

ERFA-Grundvand 21. februar 2022

v/Line Maagaard, advokat og specialkonsulent,
Landbrug & Fødevarer, Erhvervsjura

Noget at leve af. Noget at leve for.

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

Tekster – frivillige aftaler og deklARATIONER

- Danske Vandværker, DANVA og Landbrug & Fødevarer/SEGES Innovation
- Aftaletekster indenfor hhv. udenfor indsatsområder
- Deklarationstekster med pesticidforbud hhv. pesticidforbud og reduceret kvælstofanvendelse

Statsstøtte og frivillige aftaler

- Hvad er statsstøtte?
- Defineret i EU-traktat som ”[...] støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner [...] i det omfang den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne..” (TEUF art. 107)
  1. Der skal være tale om en virksomhed.
  2. Foranstaltningen skal kunne tilregnes staten.
  3. Den skal være finansieret via statsmidler.
  4. Der skal være indrømmet en fordel.
  5. Foranstaltningen skal være selektiv.
  6. Den skal påvirke konkurrencen og samhandlen mellem medlemsstaterne.
- Dansk ret stiller ikke det sjette krav.

Noget at leve af. Noget at leve for.

Statsstøtte og frivillige aftaler

- Statsstøttere reglerne skal beskytte virksomheder mod konkurrenceforvridelse. Reglerne sikrer, at offentlige myndigheder mv. ikke anvender offentlige midler til at give enkelte virksomheder økonomiske fordele og dermed konkurrencefordele.
- Statsstøttere reglerne indeholder et generelt forbud. Der findes dog en række nærmere afgrænsede undtagelser til statsstøttere reglerne, der f.eks. har hjemmel i de minimisforordningen og gruppefritagelser.
- EU-Kommissionen vurderer, om der er traktatbrud, eller om en støtteordning ikke er ulovlig statsstøtte.

Statsstøtte og frivillige aftaler

- EU-Kommissionen om fordelskriteriet: er støttemodtager indrømmet en økonomisk fordel, som ikke ville være opnået på normale markedsvilkår uden statslig indgriben?
- Lodsejer får en fordel, hvis lodsejeren bliver stillet økonomisk bedre ved kommunens tilbud, sammenholdt med tilbud fra private aktører.
- Der må indrømmes et vist skøn inden for den økonomiske ramme for "markedsvilkår", når alle faktorer for prisfastsættelsen bliver taget i betragtning.

Noget at leve af. Noget at leve for.

Statsstøtte og frivillige aftaler

- Usikkerhed om løbende udbetaling
- Er der tale om en løbende udbetaling for en rådighedsindskrækning, er der forbundet visse usikkerheder omkring forholdet til statsstøttereglerne.
- Løbende udbetalinger er efter vores vurdering omfattet af de minimis
- Væsentligt at landmanden er opmærksom på støtteloftet
- Konsekvensen er tilbagebetaling
- Ved frivillige aftaler er det derfor anbefalet, at der bliver udbetalt en engangskompensation for rådighedsindskrækningerne på markedsvilkår.

Statsstøtte og frivillige aftaler

- Svar af 24. november 2021 fra Miljøministeriet til Danske Vandværker:
- Spørgsmål om mulighederne for, at erstatning som led i frivillige aftaler kan have form af årlige udbetalinger fremfor engangserstatning eller opkøb.
- *”[...] det er muligt at indgå aftaler om årlig kompensation i fase 1. I stedet for engangserstatninger under ekspropriationslignende vilkår, vil aftaler med årlige udbetaling kunne kompenseres. Det forudsætter dog, at kompensationen sker inden for reglerne om de minimis støtte, da der efter ministeriets vurdering vil være tale om statsstøtte. Den samlede støtte må således ikke overstige 20.000 EUR over en periode på tre regnskabsår. En årlig kompensation vil umiddelbart ikke opfylde betingelser for skattefritagelse, i modsætning til de frivillige aftaler på ekspropriationslignende vilkår.*
- *Det bemærkes afslutningsvist, at ovenstående er ministeriets vurdering, idet Europa Kommissionen har enekompetence til at afgøre spørgsmål om statsstøtte.”*

Statsstøtte og frivillige aftaler

- **Engangserstatning:**
- Hvis en kommune eller et vandforsyningsselskab yder kompensation for det faktiske tab i form af en engangsbetaling, er der ikke tale om ulovlig statsstøtte.
- → heller ikke risiko for, at landmanden skal tilbagebetale kompensationen.
- Det gælder, uanset om der er tale om erstatning i forbindelse med ekspropriation eller en frivillig aftale, der kompenserer en rådighedsindskrænkning.

Statsstøtte og frivillige aftaler

- **Løbende kompensation:**
- Mulighed for at modtage løbende kompensation for rådighedsindskrænkninger
- Dog væsentligt at være opmærksom på:
  - Løbende erstatninger er ikke skattefri, hvilket engangskompensation på ekspropriationslignende vilkår ofte vil være
  - De minimis-loftet (20 000 EUR over en periode på tre regnskabsår) må ikke overskrides, jf. art. 3, stk. 2, i forordning (EU) nr. 1408/2013 af 18. december 2013 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støtte i landbrugssektoren.
  - Usikkerhed om fremtidige de minimis-lofter (forordningen trådte i kraft 1. januar 2014 og anvendes indtil 31. december 2027).

Statsstøtte og frivillige aftaler

- Ønske fra vandforsyningerne om løbende udbetalinger
- Hvilke ønsker oplever I fra landmændene? Til udbetalingsform? Til andre forhold i frivillige aftaler og deklARATIONER?